

04 apr 2003 -17:00

Hoort bij Ministerraad 4/4/03

Preventieve diplomatie

Op voorstel van de heer Louis Michel, Minister van Buitenlandse Zaken, ging de Ministerraad akkoord omvolgende initiatieven, inzake preventieve diplomatie, hulp aan bevolkingen die het slachtoffer zijn van conflicten, naleving van de rechten van de mens en versteviging van de rechtstaat, te financieren op de begroting 2003 van de FOD Buitenlandse Zaken.:

Op voorstel van de heer Louis Michel, Minister van Buitenlandse Zaken, ging de Ministerraad akkoord omvolgende initiatieven, inzake preventieve diplomatie, hulp aan bevolkingen die het slachtoffer zijn van conflicten, naleving van de rechten van de mens en versteviging van de rechtstaat, te financieren op de begroting 2003 van de FOD Buitenlandse Zaken.:

Bevordering van de vrede - DRC: In januari 2002 werd de vzw Mémoires du Congo opgericht met als doelstelling de doorleefde getuigenissen te registreren van oud-kolonialen over hun leven en werk in de periode van voor de onafhankelijkheid van Belgisch-Kongo en van de voogdijgebieden Rwanda-Urundi. De 150 geplande getuigenissen worden op audiovisuele cassettes vastgelegd. Daarvan worden nadien montages gemaakt volgens verschillende socio-professionele sectoren, voor pedagogische doeleinden. Als afronding zal tenslotte een synthesefilm worden gemaakt over de Belgische koloniale periode, bestemd voor uitzending via televisienetten. Het project wordt technisch en inhoudelijk ondersteund door cineasten als André Huet en Benoît Lamy, en de gehanteerde methode werd wetenschappelijk getoetst door historici van het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika van Tervuren.

Bevordering van de mensenrechten - Centraal-Afrika: Het "Messengers of Peace Training Programme" is er op gericht om Zambianen en Congolezen (inbegrepen vluchtelingen die zich in kampen bevinden) basisnoties inzake vrede, mensenrechten en "good governance" bij te brengen en op deze manier bij te dragen tot conflictpreventie. Twee vormingsseminaries (50 deelnemers waarvan 50% vrouwen) zullen plaatsvinden bij de Mindolo Ecumenical Foundation. Andere vorming zal georganiseerd worden in vluchtelingenkampen in Zambia. Dit project kwam er op basis van een initiële vraag van het "United Nations Country Team" tot steun voor de leerstoel en memorial Dag Hammarskjöld.

Bevordering van de vrede - Burundi: De Burundese dramaturge, Mevrouw Sibazuri, ontwikkelde een aparte benadering om de mentaliteit van de Burundese bevolking te beïnvloeden: zij is de auteur van een luisterspel dat wordt uitgezonden via de radio en dat het dagelijks leven van een Tutsi- en een Hutu-familie beschrijft. Het accent wordt vooral gelegd op de zaken die beide volkeren binden. Met een ritme van 2 uitzendingen per week, werden er reeds meer dan 500 afleveringen van dit feuilleton (geproduceerd door Studi Ijambo uit Bujumbura) uitgezonden. In november en december 2002 vertrok het productiehuis Kaos Films naar Burundi om een documentaire film te draaien met als titel "Pour mieux s'entendre". Deze documentaire zal niet enkel uitgezonden worden door televisiestations uit de Regio van de Grote Meren, maar ook door RTBf en TV5. Daarnaast zal het ook een didactisch middel zijn voor organisaties die actief zijn op het gebied van o.m. mensenrechten. Het project werd gedeeltelijk gefinancierd door Africalia, maar de kosten van de postproductie, ondertiteling, kopieën en persdossiers

werden nog niet gedekt. Bevordering van de vrede - Rwanda: Groupov, een artiestencollectief met mensen uit verschillende disciplines en uit diverse landen, brengt de voorstelling "Rwanda 94" op de planken. Door middel van deze voorstelling wordt getracht een gezicht en een stem te geven aan de slachtoffers van de Rwandese genocide van 1994. Tegelijkertijd worden er ook vragen gesteld naar de motieven van de verantwoordelijken voor deze genocide. De voorstellingen zullen gehouden worden in Kigali voor de tiende herdenking van de Rwandese genocide. Bevordering van de vrede - Rwanda: Mevrouw Anne Aghion is cineaste van de documentaire film "Gacaca, revivre ensemble au Rwanda" die eerder onthaald werd als uniek zijnde in het genre. Deze genuanceerde en intelligente film kreeg ook waardering als zeer efficiënt sensibiliseringsmiddel zowel voor het binnen- als het buitenland. De recente vrijlating van meerdere tientallen gevangenen, in afwachting van hun berechting door de gacaca, geeft een nieuwe dimensie aan de strijd tegen straffeloosheid. Daarom wenst de cineaste een tweede film ("au-delà des gacaca") te maken om trachten te begrijpen wat er op het spel staat met de massale vrijlating van gevangenen in het land. Bevordering van de vrede - Soedan: Op 19 januari 2002 werd het "Nuba Mountains Cease-Fire Agreement" ondertekend in Bûrgenstock, Zwitserland. Dit akkoord kwam er op initiatief van de Verenigde Staten, Groot-Brittannië en Noorwegen en voorzag o.m. in een International Monitoring Unit (IMU), met deelname van o.m. Italië, Nederland, Duitsland, Denemarken, Frankrijk, onder supervisie van een Joint Military Commission (JMC). Op 20 januari 2003 werd het mandaat van de JMC verlengd tot 19 juli 2003. Gezien de Afrikaanse politiek van België, kan ons land zich niet veroorloven afwezig te blijven in de IMU. Bevordering van de mensenrechten - Zuid-Afrika: Het door de Zuidafrikaanse Chrysalis Academy voorgestelde "Sexual Harassment Education Module" is in essentie een preventief anti-misdaadproject en raakt aan een van de meest prangende mensenrechtenproblemen in Zuid-Afrika: het geweld tegen vrouwen en kinderen. Het ontwikkelingsproject voor jongeren startte in juni 2000 en vormde intussen meer dan 1.200 cursisten. De aan België voorgestelde module behandelt verschillende aspecten van de problematiek inzake seksuele agressie, die door een extern gerecruteerde expert wordt onderwezen aan tien geselecteerde "counsellors". Deze counsellors zullen op hun beurt 540 studenten vorming geven, workshops en schoolbezoeken organiseren. Daarnaast wordt op de campus een "safe house" opgericht, waar slachtoffers van misbruik terecht kunnen. Bevordering van de vrede - Afrika: In het kader van het "Africa for Africa"-project van "Africa Consultancy and Expertise" tracht deze organisatie aan fondsenwerving te doen via de verkoop van schilderijen van Afrikaanse kunstenaars die een deel van hun winst afstaan ter ondersteuning van acties die er op gericht zijn de levensomstandigheden van de Afrikaanse bevolking te verbeteren. Dit jaar zal het "Fonds Médical Tropical" (Fometro) aldus ondersteund worden. Bevordering van de Democratie - Sri Lanka: Onder de auspiciën van de NGO Peacetalk, wenst een Srilankaanse delegatie (leden van het politiek comité van de Tamiltijgers) een studiereis naar België te ondernemen om het Belgisch federaal systeem te bestuderen. Het burgerlijk conflict in Sri Lanka, tussen de Regering en de Tamil-rebellen, eiste bijna 60.000 doden in 30 jaar. Sinds begin 2002 is er een staakt-het-vuren van kracht en wordt er tussen beide partijen onderhandeld. Dit proces moet verder ondersteund worden. Bevordering van de vrede - Afghanistan: Dit projectvoorstel van Solidarité Afghanistan Belgium (SAB) heeft als doelstelling de pedagogische, financiële en materiële ondersteuning van scholen voor meisjes van 6 tot 15 jaar in de oostelijke provincies van Afghanistan. Inderdaad, de slechte materiële toestand van de scholen en het grote absentisme bij de leraars hadden tot gevolg dat het schoolbezoek en de kwaliteit van het onderricht geleidelijk aan meer en meer achteruit gaan. Via het project zullen 2.500 leerlingen bereikt worden. Er wordt ook voorzien in de training van 50 vrouwelijke leraars. Gender-

aangelegenheden - Afghanistan: Dit project van de Nederlandstalige Vrouwenraad beoogt de ondersteuning van een huis voor vrouwen in Istalif (48km ten noorden van Kaboel). Naast de verlening van basiszorgen aan vrouwen uit de regio, zal dit toevluchtsoord ook voorzien in vormingen inzake artisanale technieken en informatica. Bevordering van de democratie - Cambodja: Op 27 juli 2003 vinden er in Cambodja "National Assaembly"-verkiezingen plaats. Deze verkiezingen vormen een belangrijke stap in het democratische proces in een regio waar de politieke situatie zeer fragiel blijft. Verschillende donorlanden doen via UNDP een financiële inspanning om dit electoraal proces te ondersteunen. Bevordering van de vrede - Libanon: De Belgische regisseur, de heer Theunissen, wenst een coproductie op touw te zetten tussen het gezelschap "Théâtre National de Dakar" en het gezelschap "Théâtre d'Orp Jauche". De titel van de productie is "Le collier d'Hélène" en handelt over het lijden van het Libanese volk als gevolg van de ethno-religieuze oorlog. Er zullen 7 voorstellingen plaatsvinden in Dakar en 16 in België. Bevordering van de vrede - Columbia: In samenwerking met de Colombiaanse NGO Corporacion Ecomujer beoogt de Belgische NGO International Peace Information Service een 12 maanden durend project uit te voeren gericht op de "institutional mapping" van organisaties en capaciteiten ter begeleiding van vrouwen in conflictgebieden. Het conflict in Columbia maakt immers steeds meer burgerslachtoffers, onder wie veel vrouwen en kinderen. Indien hun fysieke integriteit niet rechtstreeks geschaad wordt, dan nog vallen velen ten prooi aan armoede en miserie. Daarom richt dit project zich op het identificeren van gemeenschapsinitiatieven (inclusief documenteren en screenen van de initiatieven); begeleiding geven aan een selectie van de geïnventariseerde initiatieven, in de vorm van opleidingen voor betrokkenen en het uitzenden van deskundigen; ruimere bekendmaking van de ontwikkelde initiatieven. Bevordering van de Mensenrechten - Europees Netwerk: De vzw VORMEN organiseert van 26 tot en met 28 juni 2003 een seminarie dat kadert in de inspanningen om een Europees netwerk op te richten van organisaties voor mensenrechteneducatie en opvoeding tot democratie. Het netwerk heet DARE (Democracy and Human Rights Education in Europe) en zal binnenkort in België geregistreerd worden als vzw. Gender-aangelegenheden - Wereld Vrouwenmars: Van 18 tot 22 maart 2003 ging de 4de Internationale Vergadering van de Wereld Vrouwenmars door in New Delhi (India). Het doel van deze vergadering is het opstellen van een actieplan tot 2005, jaar waarin men een volgende editie van de Wereld Vrouwenmars wenst te organiseren. Het "Vrouwen Overleg Komitee" en de "Conseil des Femmes Francophones de Belgique" wensen deel te nemen aan de bijeenkomst in New Delhi. Dit project werd ingediend door Vice-Premier Onkelinx. Bevordering sociaal overlegmodel - Week van de sociale preventieve diplomatie: Het toekennen aan de sociale partners van middelen op de budgetlijn "Financiering van initiatieven en optreden van België inzake preventieve diplomatie, hulp aan bevolkingen die het slachtoffer zijn van conflicten, naleving van de rechten van de mens, en versteviging van de rechtstaat" van de FOD Buitenlandse Zaken droeg bij tot nieuwe notie "sociale preventieve diplomatie". Dit bracht de 3 grote syndicale organisaties er toe om in de herfst van 2003 gezamenlijk een "internationale conferentie" in Brussel te organiseren waarbij zal nagedacht worden over de bijdrage die syndicale organisaties wereldwijd kunnen leveren aan het verhinderen en oplossen van conflicten. Ontmijning - Conventie van Ottawa: Van 2 tot 6 december 2003 wordt in Genève de 4-jaarlijkse Internationale Conferentie van het Internationale Rode Kruis en de Rode Halve Maan georganiseerd. Bij die gelegenheid worden een aantal workshops gehouden waar relevante, actuele thema's worden uitgediept. Aan de gespecialiseerde dienst van de FOD Buitenlandse Zaken werd gevraagd om in actieve samenwerking met het Belgische Rode Kruis een workshop te verzorgen met als thema "Follow-up of the Ottawa Convention and the Convention on

Conventional weapons". Inderdaad, België heeft een voortrekkersrol gespeeld bij de promotie van het wereldwijd verbod inzake antipersoonsmijnen en dit thema vormt ook een uitgesproken element van ons buitenlands beleid.

Ontmijning - Internationaal Observatorium: België ondersteunt het Internationaal Observatorium voor de Mijnen, sinds zijn oprichting in 1998. In 2001 werd deze steun verdergezet door een financiering van 2.000.000 BEF. Het observatorium heeft als doelstelling te waken over de goede toepassing van de Conventie van Ottawa en eventuele crisissituaties te identificeren via de publicatie van een jaarrapport inzake de politiek van elk land op het gebied van de antipersoonsmijnen. Een bijdrage in 2003 aan deze publicatie waarborgt een continuïteit in het Belgisch engagement en een zekere visibiliteit.

Bevordering van de vrede - Burundi: In uitvoering van het Akkoord van Arusha van augustus 2000 wordt momenteel een missie tot handhaving van de vrede voorbereid. De Europese Commissie van haar kant (met bijkomende steun van Groot-Brittannië en Nederland) steunt een waarnemingsmissie van de Afrikaanse Unie die aan de voornoemde missie tot vredeshandhaving voorafgaat. België wenst principieel zijn steun te betuigen aan de missie van de Afrikaanse Unie.

Bevordering van de rechtsstaat - Bosnië-Herzegovina: De heer Diederik WILLEMS werd ter beschikking gesteld van de OVSE-missie in Bosnië-Herzegovina als "democratization officer". Na een eerste termijn van 6 maanden werd dit secondment verlengd voor een nieuwe termijn van 6 maanden.

Bevordering van de mensenrechten - Verenigde Naties : Vrijwillige bijdrage aan het Hoog Commissariaat voor de Mensenrechten van de Verenigde Naties. België draagt sinds verscheidene jaren bij aan de financiering van de mensenrechtenmechanismen en aan het Fonds voor slachtoffers van marteling. Tot in 2003 zetelt België bovendien in de Commissie Mensenrechten. Ter herinnering: het Hoog Commissariaat wordt in grote mate gefinancierd door vrijwillige bijdragen van de Lidstaten.

Bevordering van de vrede - Stabiliteitspact: De Ministerraad van 28 juni 2002 hechtte zijn goedkeuring aan de toevoeging van Baron Snoy als Directeur van de Economische Tafel bij het Stabiliteitspact. Het Stabiliteitspact werd in 1999, op initiatief van de Europese Unie, opgericht met het oog op een globale lange-termijnstrategie voor conflictpreventie in de regio Zuid-oost-Europa die in de jaren '90 ten prooi viel aan een opeenvolging van spanningen en conflicten. Na 21/2 jaar van werking werden zeer bemoedigende resultaten behaald in de 3 complementaire activiteitsgebieden: democratie en inter-etnische betrekkingen, economisch herstel en veiligheid en justitie.

Gepubliceerd door FOD Kanselarij van de Eerste Minister - algemene directie Externe Communicatie